

Basisonderwijs | Leerplan Klas 5

Vertelstof

In de vijfde klas worden de verhalen uit de Griekse mythologie verteld. Het opkomen van het verstandelijk begrip wordt daarin mooi weergegeven. Het orakel van Delphi geeft raadselachtige spreuken, die de mens pas kunnen helpen als hij door eigen denken de oplossing vindt. De goden hebben menselijke eigenschappen en daarmee ook menselijke onhebbelijkheden. Zij bieden niet zomaar hulp, de mensen moeten ook zelf actie ondernemen. De kinderen bewonderen de sterke Herakles en de slimme Odysseus.

Taal

De kinderen leren de directe en indirecte rede en de bedrijvende en passieve vorm onderscheiden. De vervoeging van de werkwoorden in de zes tijden, de spellingscategorieën en het toepassen van de leestekens, wordt veelvuldig geoefend. In de taalperiodes wordt het reciteren en lopen van de hexameter geoefend. Er is veel aandacht voor het begrijpend lezen.

Rekenen

Het hoofdrekenen richt zich op handig rekenen en de kinderen leren cijferen met kommagetallen. De wereld van de procenten wordt verkend en in relatie gebracht met breuken en komma-getallen. Het meten in al haar aspecten; lengte, gewicht, inhoud, oppervlakte en omtrek, is onderwerp van de rekenperiodes.

Aardrijkskunde

In de aardrijkskundeperiodes gaat het in de vijfde klas om de verbinding met de mensen in Europa. Aan de hand van de rivier de Rijn leren de kinderen hoe alles met elkaar in verbinding is. Over het stroomgebied van een rivier, de landbouw in de verschillende gebieden en de leefwijze van de mensen. In de economische aardrijkskunde leren zij over de herkomst van een product, het productieproces en welke mensen erbij betrokken zijn. Ook wordt er een werkstukje over een zelfgekozen product gemaakt.

Plantkunde

In de plantkundeperiodes wordt een gang door de verschillende stadia van het plantenrijk gemaakt: paddenstoel, algen, korstmos, mossen, varens, naaldbomen en de bloeiende planten. De plantenstadia wordt in verband gebracht met de ontwikkeling van de mens van geboorte tot volwassenheid. Ook wordt de bouw van de plant met wortel, stengel, blad en bloem onderzocht en wordt de samenhang met de vier elementen behandeld.

Geschiedenis

Tijdens de eerste periode maken we een reis langs de oude culturen van oud-Indië (Boeddha), oud-Perzië (Zarathustra) / Mesopotamië (Gilgamesi), Egypte (Faraó's) en Babylonië. In de tweede periode wordt Griekenland behandeld met de opbouw, zijn goden en grote filosofen. Het gaat hier vooral om de ontwikkeling van de mensheid die in deze reeks zichtbaar wordt. De eigenheden van iedere periode en het wekken van bewustzijn voor wat elke cultuur heeft bijgedragen staan centraal. De kinderen beleven de overgang van het 'mythische' naar het concrete denken. Ze leren zich in te leven in die tijd, waarmee ze ook bewustzijn creëren voor de tijd waarin zij nu leven.

Vreemde taal

Er worden nieuwe liederen, gedichten en toneelstukjes geoefend. Zo wordt de woordenschat verder uitgebreid. Met tongbrekers wordt de uitspraak geoefend en in gesprekken de spreekvaardigheid. Ook wordt in de vijfde klas begonnen met de grammatica. Verschillende woordsoorten en werkwoord vervoegingen worden geoefend. Het schriftelijke werk en het lezen wordt verder voortgezet.

Schilderen, tekenen, vormtekenen

Het schilderen van planten en bomen krijgt dit jaar veel aandacht. De kinderen leren veel nuances groen kennen en krijgen oog voor de verhoudingen. Ook worden, in aansluiting op de periodes, landschappen geschilderd. Verschillen tussen het gebruik van warme en koele kleuren worden behandeld en geoefend. Vanuit de cultuurperiodes worden verschillende randen nagetekend en kolomtekeningen (vanuit India) gemaakt. In aansluiting op de plantkunde komen ook groeivormen aan bod. Ook worden uit de hand geometrische vormen zo exact mogelijk getekend. Bij vormtekenen worden de vlechtmotieven verder uitgebreid en ingewikkelder.

Handwerken

Het thema in de vijfde klas is rondbreien en dieren van stof maken. Hiermee wordt een beroep gedaan op het doorzettingsvermogen en de nauwkeurigheid.

Houtbewerking

Houtbewerking is een nieuw vak in de vijfde klas. De kinderen leren het gereedschap gebruiken en hanteren zoals het mesje, de vijl, de rasp en de zaag. Zij maken van hout een muisje en een zelf ontworpen dier.

Euritmie

De kinderen leren om de melodelijn om te zetten in beweging. Zij oefenen om zelf klankgebaren te vinden bij een gedicht en woordgebaren te onderscheiden. Er wordt gewerkt aan verschillende ritmen en aan het beheersen van de vijfster, de harmonische acht en de lemniscaat. Er wordt begonnen met ritmische behendigheid-oefeningen met de koperen staaf.

Muziek

Het muziekrepertoire wordt verder uitgebreid. De kinderen leren dit jaar naast de canons ook de meerstemmige muziek zingen. Ze gaan daarbij steeds meer letten op de zuiverheid, de samenzang en de voordracht. Verschillende toonsoorten komen aan bod. Maatsoorten en ritmes worden ontdekt, geoefend en opgeschreven. Ook leren zij om zelf liedjes te begeleiden met een ritme of melodie-instrument. Kinderen van klas 4, 5 en 6 hebben een keer per week koor.

Toneel

Er wordt gewerkt aan een toneelstuk, waarin het gaat om het gezamenlijke sociale proces en het leren expressie te geven aan een individuele rol.

Lichamelijke opvoeding

In de vijfde klas wordt er veel spektakel toegevoegd aan de turnelementen. Tijdens de boksprong wordt de plank steeds verder naar achter geschoven, zodat er veel meer gezwefd wordt in de springfase. Het duikelen aan de ringen wordt gecombineerd met zwaaien en de koprol wordt voor sommigen een salto. Tijdens spelsituaties worden steeds meer wedstrijd-elementen toegevoegd.